

verejno-prospešné práce. Obec sa zaviazala zabezpečiť po ukončení výsadby starostlivosť o nové prvky. Aj učители a žiaci miestnej základnej školy, Farský úrad v Suchej nad Parnou a Sociálne zariadenie Anjel vo Zvončine prispeli k úspešnej realizácii výsadby vegetácie, čím sa aktívne zapojili do skvalitnenia svojho životného prostredia.

* * *

Za mnohé popularizačné aktivity boli pracovníci Ústavu viackrát ocenení. Ocenenia získali jednak na akademickej pôde (Cena SAV za popularizáciu v roku 2001 a 2009), ale aj z rúk ministra životného prostredia (2002).

Ďalšie ocenenia dosiahli za expozície na výstavách (Incheba v rokoch 2003 a 2004; Zlatý kosák na Agrokomplexe v rokoch 2007 a 2012), osobitné uznanie za najlepší vzdelávací program (Ústredná rada Akadémie vzdelávania v roku 2005), ale aj dve Ceny Literárneho fondu (2007).

Cieľom našich popularizačných aktivít je prispieť k zmene životného štýlu s preferenciou udržateľného spôsobu života. Bojovať proti silnejúcemu individualizmu, konzumnému spôsobu života a neudržateľným vzorcom spotreby. Snažiť sa prispieť k solidarite, spolupatričnosti, vzájomnej pomoci a úcte k prírodným zdrojom a k životnému prostrediu.

Literatúra

Cibira, P., Izakovičová, Z., Moyzeová, M. a kol.: Učíme sa navzájom. Wir lernen einander. Manuál. Handbuch. Bratislava: Ústav krajiny ekológie SAV, 2005, 160 s.
Moyzeová, M.: Hodnotenie vplyvov na ekologickú štruktúru krajiny v podmienkach hospodársky intenzívne využívaného regiónu. Dizertačná práca. Bratislava: ÚKE SAV, 2004, 151 s.

RNDr. Milena Moyzeová, PhD.,

milena.moyzeova@savba.sk

Edita Adamčeková,

edita.adamcekova@savba.sk

Ústav krajiny ekológie SAV, Štefánikova 3, P. O. Box 254, 814 99 Bratislava

Päťdesiate výročie krajinoekologického výskumu na Slovensku

Smolenický zámok privítal 1. decembra 2014 krajinných ekologov takmer z celého Slovenska a aj z Českej republiky, aby si spoločne pripomenuli významné jubileum založenia Ústavu krajiny ekológie Slovenskej akadémie vied (ÚKE

SAV). Oslava sa síce uskutočnila v mesačnom predstihu, ale významné výročia sa zvyknú pripomínať skôr. Akademické pracovisko prešlo za päťdesiat rokov neľahkými obdobiami. Počas svojej existencie až trikrát zmenilo svoj názov: Ústav

biológie krajiny, Ústav experimentálnej biológie a ekológie (v ňom bývalý Ústav biológie krajiny figuroval ako Sekcia ekológie s viacerými oddeleniami) a posledný názov Ústav krajiny ekológie. Vystriedalo sa v ňom vyše 270 pracovníkov, dnes tu pracuje viac ako 50. Svoje pracoviská mal rozložené takmer po celom Slovensku: Bratislava, Nitra, Východná, Banská Štiavnica, Košice a Staré Hory. V súčasnosti platia už len prvé tri.

Na oslave sa zúčastnili, okrem súčasných pracovníkov ÚKE SAV, mnohí jeho bývalí zamestnanci, ktorí dnes pôsobia predovšetkým ako pedagógovia na rôznych vysokých školách. Nechýbali ani dôchodcovia, ktorí zažili vznik a rozvoj tohto pracoviska. Pozvanie prijali viacerí vzácní hostia: dvaja poslanci NR SR – prof. Dušan Čaplovič a JUDr. Pavol Hrušovský, Dr. h. c. prof. Štefan Luby, bývalý predseda SAV a viceprezident Európskej akadémie vied a umení, prof. Pavol Šajgalík, podpredseda SAV, prof. Karol Mičieta, rektor Univerzity Komenského v Bratislave, doc. Ivan Baláž, prorektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, doc. Branko Slobočník, dekan Fakulty ekológie a

Prvý riaditeľ ÚKE SAV Dr. h. c. prof. Milan Ružička zaujal publikum svojimi osobnými pocitmi a postrehmi (Smolenický zámok, 2014). Foto: Viktória Miklósová

environmentalistiky TU vo Zvolene, dvaja prodekaní Fakulty prírodných vied UKF v Nitre prof. Mária Bauerová a Dr. Dušan Vallo, Ing. Mária Bihuňová, prodekanka Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre a prof. Peter Fedor, prodekan Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave. Nechýbali ani riaditelia niektorých akademických pracovísk – Mgr. Anna Guttová, riaditeľka Botanického ústavu SAV, prof. Vladimír Ira, riaditeľ Geografického ústavu SAV, doc. Ján Salaj, riaditeľ Ústavu genetiky a biotechnológií rastlín SAV a Ing. Jozef Váľka, riaditeľ Ústavu ekológie lesa SAV, zástupcovia regionálnej správy a samosprávy, ako i zástupcovia spolupracujúcich organizácií.

Oslava, ako je to už zvykom ÚKE SAV na takýchto podujatiach, sa začala rezkou ľudovou hudbou v podaní člena Slovenského národného divadla Ľuboša Straku. Po nej nasledovali 3 príhovory – dvoch bývalých riaditeľov a súčasnej riaditeľky. Prvý riaditeľ ÚKE SAV Dr. h. c. prof. Milan Ružička sa nad celým dňom filozoficky zamyslel, do svojho prejavu vložil aj svoje osobné pocity. Druhý riaditeľ Ing. Július Oszlányi aj so súčasnou riaditeľkou Dr. Zitou Izakovičovou hovorili o konkrétnych dosiahnutých úspechoch ÚKE SAV, o jeho smerovaní a o štyroch pilieroch, ktoré tvoria primárnu schému aktivít inštitúcie – základný vedecký výskum, aplikovaný výskum, pedagogicko-výchovná činnosť a popularizácia a prezentácia vedeckých výsledkov. Potom nasledovali príhovory hostí, ktorí vysoko ocenili aktivity ÚKE SAV, nevyhli sa v nich ani prejavom vďaky, ktoré predovšetkým v tomto neistom období, prišli vo vhodnom čase. Pani riaditeľka vyskúšala schopnosť pohotovo reagovať dvoch krstných otcov – JUDr. Pavla Hrušovského a prof. Štefana Lubyho, ktorí pred rokmi uviedli do života naše monografie. Z množstva publikácií mali vybrať tie, pri ktorých stáli na začiatku ich cesty k čitateľom. Skúšku zvládli na výbornú. V závere podu-

Ing. Július Oszlányi, v poradí druhý riaditeľ ÚKE SAV, pri informácii o zahraničných projektoch (Smolenický zámok, 2014). Foto: Peter Petluš

Prof. Vladimír Ira, riaditeľ Geografického ústavu SAV, spolu s riaditeľkou Dr. Zitou Izakovičovou počas odovzdávania ocenení (Smolenický zámok, 2014). Foto: Viktória Miklósová

Jedným z bodov programu bol aj krst novej knižičky z pera bývalých a súčasných pracovníkov ÚKE SAV – iniciátor diela Dr. Ľuboš Halada a riaditeľka Dr. Zita Izakovičová (Smolenický zámok, 2014). Foto: Viktória Miklósová

Symbolické 2 slzy – jedna slza šťastia a druhá slza smútku nad SAV, ale obidve torty výborne chutili (Smolenický zámok, 2014). Foto: Viktória Miklósová

Dr. Zita Izakovičová a Ing. Július Oszlányi, súčasná riaditeľka a bývalý riaditeľ, vyjadrujú nádej na úspešné pokračovanie činnosti ÚKE SAV, ktorú pretavili do symbolického lampióna šťastia (Smolenický zámok, 2014). Foto: Barbora Šatalová

jatia vystúpili prof. László Miklós a prof. Florin Žigrai, ktorí sa zamýšľali nad prínosom ÚKE SAV do verejného environmentálneho diania.

Ako pamiatku na toto podujatie dostali všetci prítomní malú brožúrku venovanú osobným spomienkam bývalých a súčasných pracovníkov ÚKE SAV. Ide o osobné pocity, vyznania jednotlivcov, ako vnímali prácu na ÚKE SAV, čo im táto práca dala a ako sa začlenili do veľkého kolektívu – rodiny krajinných ekologov. Tútorom tejto knižočky sa stal poslanec prof. Dušan Čaplovič. Spolu s časopisom Životné prostredie číslo 3/2014, kde bola zachytená okrem iného história ÚKE SAV, sa môže čitateľ dozvedieť o vzniknutom až postupne sa rozvíjajúcom krajinoekologickom spoločenstve na Slovensku.

Po prednáškovej časti nasledovali slová vďaky riaditeľky Dr. Zity Izakovičovej všetkým, ktorí sa nejakým spôsobom pričínili o rozvoj krajinskej ekológie na ÚKE SAV alebo o dobrú spoluprácu s ÚKE SAV. Ocenení boli jednotlivci, ale aj kolektívy pamätnou medailou a pamätnými listami. Celkovo bolo odovzdaných 20 pamätných medailí a 46 pamätných listov. Za symbolický akt možno pokladať počín prvého riaditeľa ÚKE SAV prof. Milana Ružičku, ktorý odovzdal súčasnej riaditeľke Dr. Zite Izakovičovej „pamätnú ekologickú kachličku“ (strana 1 obálky), ktorá bola vyrobená pri príležitosti 10. výročia založenia Ústavu biológie krajiny SAV, predchodcu ÚKE SAV. Všetkých ocenených a nielen ich pozdravil krátkym hudobným vstupom finalista Hlasu Česko Slovenska Martin Cíсар. Slávnostný ceremoniál sa zakončil ohňostrojom a prípitkom riaditeľky ÚKE SAV.

Ad multos annos!

Prof. RNDr. Tatiana Hrnčiarová, CSc.
tatiana.hrnciarova@saoba.sk

Ústav krajinskej ekológie SAV, Štefánikova 3, P. O. Box 254, 814 99 Bratislava